Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia: «Pedahohika. Sotsialna robota» [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work], No. 2(55), pp. 82–88. DOI: https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.55.82-88

4. ***Skochko, M.*** (2026). Tsyfrovi ta informatsiini tekhnolohii u systemi sotsialnoho zakhystu [Digital and information technologies in the social protection system]. *Sotsialna robota ta sotsialna osvita* [Social Work and Social Education], No. 1(16), pp. 119–127. DOI: https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(16).2026.355754

5. ***Fedirko, N.*** (2022). Digital social protection in Ukraine: prerequisites and strategic challenges. *Social and Labour Relations: Theory and Practice*, No. 12(1), pp. 1–13. DOI: 10.21511/slrtp.12(1).2022.01

6. ***Ncube, T., Murray, U., Dennehy, D.*** (2023). Digitalizing Social Protection Systems for Achieving the Sustainable Development Goals: Insights from Zimbabwe. *Communications of the Association for Information Systems*, No. 53, pp. 138–161. DOI: https://doi.org/10.17705/1CAIS.05306

7. ***Mesiäislehto, M., Kivipelto, M., Ylikännö, M.*** (2022). Social Assistance Beneficiaries' Access to Social Services in a Digitalized Social Assistance System. *Sozialer Fortschritt*, No. 71(6–7), pp. 385–404. DOI: 10.3790/sfo.71.6-7.385

8. ***Nyaki, E., Nystrand, M., Mwinuka, L.*** (2026). Digitizing Social Protection: User Perceptions and Adoption Barriers in Tanzania's Productive Safety Net Programme. *Electronic Journal of Information Systems in Developing Countries*, No. 92(2). DOI: https://doi.org/10.1002/isd2.70055

9. ***Abuselidze, G., Amanova, G., Ryskeldiyeva, A., Saduakassova, K.*** (2026). Sustainable Reduction in Administrative Costs in Social Protection Systems Through Digitalization and AI-Driven Process Automation. *Sustainability*, No. 18(12). DOI: https://doi.org/10.3390/su18126351

10. ***Kiran, B. V.*** (2026). Global Research Trajectories in the Digital Transformation of Welfare Governance and India's Specific Contribution from 2016 to 2025. *Discover Global Society*. DOI: https://doi.org/10.1007/s44282-026-00542-z

11. ***Kovalenko, I. I.*** (2024). Sotsialna vidpovidalnist derzhavy u sferi sotsialnoho zakhystu naselennia v suchasnykh umovakh [Social responsibility of the state in the field of social protection of the population under modern conditions]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriia: Publichne upravlinnia ta administruvannia* [Scientific Notes of Taurida National V. I. Vernadsky University. Series: Public Management and Administration], Vol. 34 (73), No. 1, pp. 330–339. DOI: https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.1/57

12. ***Bila, I. S., Shevchenko, O. O.*** (2020). Sotsialna vidpovidalnist derzhavy ta biznesu yak umova rozvytku sotsialnoi ekonomiky [Social responsibility of the state and business as a condition for the development of the social economy]. *Ekonomichni nauky* [Economic Sciences], Vol. 5, No. 1, pp. 10–15. DOI: https://doi.org/10.18523/2519-4739.20205.1.10-15

13. ***Antoshchenkova, V. V., Kravchenko, Yu. M.*** (2025). Sotsialna vidpovidalnist derzhavy u sferi zabezpechennia sotsialnykh harantii v Ukraini v umovakh voiennoho stanu [Social responsibility of the state in ensuring social guarantees in Ukraine under martial law]. *Biznes-navihator* [Business Navigator], No. 3 (80), pp. 511–516. DOI: https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-86

14. ***Andriiash, V.*** (2023). Sotsialna vidpovidalnist derzhavy v sferi zabezpechennia sotsialnoho zakhystu naselennia v umovakh viiny v Ukraini [Social responsibility of the state in ensuring social protection of the population under wartime conditions in Ukraine]. *Publichne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia* [Public Administration and Local Self-Government], No. 2, pp. 3–9. DOI: https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-2-1

15. ***OECD.*** (2024). Modernizatsiia dostupu do sotsialnoho zakhystu: stratehii, tekhnolohii ta dosiahnennia v haluzi danykh u krainakh OESR [Modernizing access to social protection: strategies, technologies and data achievements in OECD countries]. *OECD Publishing*. Paris. DOI: https://doi.org/10.1787/af31746d-en

16. ***Derzhavne pidpryiemstvo «Informatsiino-obchysliuvalnyi tsentr Ministerstva sotsialnoi polityky Ukrainy».*** (2026). Dashbord yeDopomoha [eDopomoha dashboard]. URL: https://www.ioc.gov.ua/analytics/dashboard-edopomoga

17. What are the Sustainable Development Goals? (2026). *United Nations Development Programme*. URL: https://www.undp.org/sustainable-development-goals

Abstract.

Mishyna S. Digitalization as a tool for developing the state's social responsibility in the sphere of social protection in wartime conditions and post-war reconstruction.

The article clarifies the theoretical foundations and develops approaches to the digital transformation of the social protection system in the context of developing the state's social responsibility in wartime. The study used logical analysis and generalization, grouping, comparison, and relative quantities. The study considered the role and impact of digitalization of the social sphere on the development of the state's social responsibility. The study substantiated the feasibility of digitalization in social protection in the context of wartime challenges. The study analyzed statistical indicators and characteristics of digitalization in Ukraine's social protection system. The study systematized the features of digitalization in the social sphere during wartime. The study outlined the problems of using digital solutions in Ukraine's social protection system. The study systematized the advantages and obstacles to digitalization in social protection. The study further developed the justification for the drivers of digital transformation in the social protection system in the context of the development of the state's social responsibility. A model for further digital transformation of the social protection system in the context of the development of the state's social responsibility and the achievement of the Sustainable Development Goals, which involves the transformation of the state's social responsibility from reactive and compensatory to proactive, integrated and socially adaptive, with a combination of the military and post-war contours of its development. The proposed model is based on the interconnected development of digital data integration, proactivity, targeting, digital inclusion, cybersecurity, sustainability, and people-centeredness of the social protection system. Future research in this area should develop a mechanism for the digital transformation of the social protection system.

Keywords: *social economy, digitalization, social protection, social security, social responsibility of the state, social payments, social support.*

Стаття надійшла до редакції / Received 09.10.2026 Прийнята до друку / Accepted 27.10.2026 Опубліковано/ Published 05.11.2026

Бібліографічний опис статті:

Мішина С.В. Цифровізація як інструмент розвитку соціальної відповідальності держави у сфері соціального захисту в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2026. № 5. С. 165-170.

Mishyna S. Digitalization as a tool for developing the state's social responsibility in the sphere of social protection in wartime conditions and post-war reconstruction. Actual problems of innovative economy and law. 2026. No. 5, pp. 165-170.

УДК: 339.5:005.7; JEL Classification: F10, F13, F19, M21, K12 **DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-5-37**

MISHYN Oleksandr, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations and Business Security, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, https://orcid.org/0000-0003-1687-4805

THE ROLE OF INTERNATIONAL CONTRACTS IN THE INTERNATIONAL BUSINESS MANAGEMENT SYSTEM WITHIN THE CONTEXT OF WARTIME UKRAINE

Mishyn O. The role of international contracts in the international business management system within the context of wartime Ukraine.

The article clarifies the theoretical foundations and supports an approach to concluding international contracts as a tool for managing international business under wartime conditions. The study employs methods such as logical analysis and generalization, as well as grouping and comparison. The study analyzes existing approaches to concluding and implementing international contracts and substantiates their role within the international business management system. The study systematizes the specific features of concluding international contracts in Ukraine during wartime. The study outlines the functions of international contracts, specifically: planning, organizational, regulatory, informational, motivational, integrative, security-related, communicative, coordinative, adaptive, guarantee-related, and control functions. The study defines the structure of the adaptive international business management system, comprising the following subsystems: strategic management; tactical management; information management; financial management; logistics management; risk management; international

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© *MISHYN Oleksandr*, 2026

business relations management; operational management; crisis management; and control. The study substantiates directions for transforming contract management under wartime conditions. Its scientific novelty lies in refining the approach to establishing an adaptive international business management system by treating international contracts as an integrated tool for coordinating and enhancing the efficiency of an enterprise's economic, logistical, financial, and trade operations, while accounting for transformations in the wartime business environment. Future research in this area should focus on developing a mechanism for managing enterprises' international contractual activities.

Keywords: *international business, international contracts, management, international business management, adaptive management system for international business.*

Statement of the problem. The modern business environment in which Ukrainian enterprises operate is characterized by rising economic, geopolitical, and security uncertainty; transforming logistics and supply chains; intensified trade restrictions and risks; and frequent force majeure events. For enterprises integrated into the international business landscape, these economic transformations require adapting the structure and content of international contracts, which serve as a tool for effective international business management. This issue is particularly acute amidst the full-scale war in Ukraine, which has fundamentally altered the conditions for foreign economic activity, the nature and stability of partnerships with foreign counterparts, and the operational mechanisms of logistics chains. In these challenging wartime realities, the international contract serves not merely as a legal document defining partners' rights and obligations, but also as a vital instrument for managing international business. By negotiating terms for concluding and executing international contracts, businesses can make strategic decisions about selecting foreign counterparties and external markets, determine pricing methods, optimize logistics costs, minimize risks, and coordinate the activities of the parties involved. Consequently, international contracts need to shift from legal instruments for formalizing foreign economic operations to tools for managing international business. This underscores the relevance of examining the theoretical and applied foundations for improving contractual practices within the international business management system.

Analysis of recent research and publications. Research and publications on contract formation can be categorized as either fundamental and theoretical or practical. Significant contributions to the theoretical basis of international contract formation have been made by scholars such as P. Antràs [1; 2] and E. Helpman [1], Wever M., Wognum P. M., Trienekens J. H., Omta S. W. F. [3], and Wahidul Sheikh, S. M. Abu Nahiyan Miah, Md. Tanvir Hasan, Khadija Khatun Zitu, and Jakir Hosain [4]. Romashchenko R., Romashchenko K., and Tsokalo O. [5], Dikovska I. [6], Dihtiariov M. O. [7], and Khodak S. M. [8] have addressed practical aspects of contractual activity. Despite the depth of these studies, the current wartime context warrants a more detailed examination of the specific place and role of international contracts within the international business management system.

The purpose of the research. The aim of the article is to refine the theoretical foundations and substantiate an approach to concluding international contracts as a tool for managing international business under wartime conditions. To achieve this aim, the following tasks were set and addressed: analyzing the role and impact of high-quality contract formation on the operational efficiency of the international business management system; examining the specific features of concluding international contracts by Ukrainian enterprises during wartime; clarifying the nature of the functions performed by international contracts; developing an approach to viewing international contracts as an integrated tool for international business management; and substantiating directions for transforming contract management within Ukrainian enterprises under wartime conditions.

Presentation of the main research material. Academic research has paid significant attention to drafting international contracts, optimizing transaction costs, managing supply chains, and applying Incoterms.

For instance, P. Antràs and E. Helpman examine the role of international contracts and contractual relationships in global production and distribution. The authors link contractual mechanisms not only to legal aspects but also to strategic decisions in international business management. In P. Antràs [2], this approach was further developed — specifically as a tool for coordinating global production across diverse national legal systems.

Wever M., Wognum P. M., Trienekens J. H., and Omta S. W. F. [3] propose models that examine how transaction risks are distributed among supply chain participants. Their model is particularly relevant to the Ukrainian context, as it suggests that transaction risks should not be distributed solely between the two parties to an international contract; instead, decisions about contract terms should consider all supply chain participants. This approach to organizing international supply chains is especially pertinent given the challenges posed by wartime conditions in Ukraine.

Wahidul Sheikh, S. M. Abu Nahiyan Miah, Md. Tanvir Hasan, Khadija Khatun Zitu, and Jakir Hosain [4] focus on analyzing the practical aspects of optimizing international trade by examining the selection of Incoterms by exporters and importers.

Romashchenko R., Romashchenko K., and Tsokalo O. [5] examine the specifics of international business dealings, using wartime Ukraine as a case study. Their work lays the groundwork for further research into international business contracts as a tool for international business management. Among the wartime challenges affecting the conclusion of international business contracts, the authors [5] highlight damaged infrastructure, security risks, supply chain disruptions, and unpredictable business conditions. A distinctive feature of the study [5] is its approach to viewing international business contracts as relationships between international business entities across investment, financial, production, and trade activities. This demonstrates the rationale for examining international contracts specifically within the framework of international business management.

Dikovska I. [6] also addresses how to fulfill contractual obligations during wartime. The author analyzes the interpretation of force majeure, particularly in contexts involving armed aggression, occupation, or circumstances arising as a consequence thereof.

M. O. Dihtiarov [7] examines the legislative framework for regulating foreign economic contracts, specifically the rules for Ukrainian enterprises conducting foreign economic activity under martial law.

S. M. Khodak [8] also examines the legal foundations for concluding international commercial contracts, specifically how force majeure events and material changes in circumstances are addressed within these contracts amidst wartime conditions in Ukraine.

A literature review on international contracting identifies a wide range of sources covering theoretical foundations, practical implementation, and the specificities of concluding international contracts during wartime.

Based on a literature review [5–8], this analysis systematizes the specific features of concluding international contracts in Ukraine during wartime. Key factors to consider include: risks of goods being damaged or destroyed within Ukraine; threats of transport routes being blocked or rendered unusable; potential destruction of logistics infrastructure; fluctuations in transportation costs and currency exchange rates; the likelihood of counterparties failing to fulfill their obligations; risks associated with changes to the legislative and regulatory framework; power supply disruptions and reduced energy security; the risk of force majeure events and material changes in circumstances; and the frequent need to switch counterparties and/or external sales markets. All these factors must be considered when concluding international contracts; Table 1 outlines their role within the international business management system.

Under normal conditions, the primary focus in international dealings is on establishing prices, supply volumes,

contract execution timelines, Incoterms, and payment procedures. In wartime, however, international contracts become a key tool for managing uncertainty in international business. Consequently, traditional views of international contracts merely as a legal framework for business relationships fail to address the realities and challenges of wartime in Ukraine. International contracts within the international business management system ensure the resilience and efficiency of foreign economic activity, even amid wartime conditions. Table 2 outlines the functions and characteristics of international contracts.

Each function of international contracts serves a specific purpose within the international business management system, as illustrated in Figure 1.

Table 1

The role of international contracts in the international business management system

International business management subsystem	The role of international contracts in the management system	Specifics of management subsystem functioning under wartime conditions
Strategic management subsystem	Drafting international contracts that facilitate the achievement of the enterprise's strategic goals	Orientation to the selected and optimal strategy for the development of international business in wartime conditions
Tactical management subsystem	Selecting markets, counterparties, and cooperation terms, and incorporating them into international contracts	Development of international business management tactics under force majeure circumstances
Management information subsystem	Collecting, storing, and exchanging information contained in international contracts	Creation of backup and cloud storage for data storage in the absence of power supply
Financial management subsystem	Setting prices and payment currencies in international contracts, and executing payments	Taking into account fluctuations in currency rates, additional costs, preliminary calculation of the margin
Logistics management subsystem	Determining routes, timeframes, and Incoterms prior to contract conclusion	Choosing safe routes in wartime conditions
Risk management subsystem	Mitigating currency, sanctions-related, wartime, and logistics risks	Consideration and determination of areas of responsibility for the manifestation of risks in international contracts
International business relations management subsystem	Identifying, maintaining, and developing international business relationships	Diversification of suppliers and buyers in the international market in the realities of war
Operational management subsystem	Organizing the execution of international contracts	Taking into account the influence of force majeure circumstances during the implementation of contracts
Crisis management subsystem	Adapting international contract terms to crisis conditions	Taking into account the impact of wartime risks and choosing tools for their prevention
Control subsystem	Monitoring the fulfillment of contractual obligations	Development of adaptive control systems in conditions of war

Source: developed by the author

Table 2

Characteristics of the functions of international contracts

Names of functions	Characteristics of international contract functions
Planning	Formalizes the planned parameters of export and import operations within international contracts
Organizational	Facilitates coordination between counterparties entering into international contracts
Regulatory	Defines the rights, obligations, and interaction procedures for parties to an international contract
Informational	Records and structures information regarding the terms of contract performance
Motivational	Documents economic incentives and penalties specified in international contracts to ensure proper performance
Integrative	Fosters long-term relationships between counterparties in international business
Security	Aims to protect the economic interests of international business entities and ensure the continuity of foreign economic activity
Communicative	Facilitates formal communication between parties involved in international relations
Coordinative	Coordinates the actions of those executing international contracts and international business partners
Adaptive	Allows for the adjustment of international contract terms in response to changes in the business environment
Guarantee	Provides guarantees for the fulfillment of contractual obligations
Control	Establishes a basis for monitoring the fulfillment of contractual obligations

Source: developed by the author

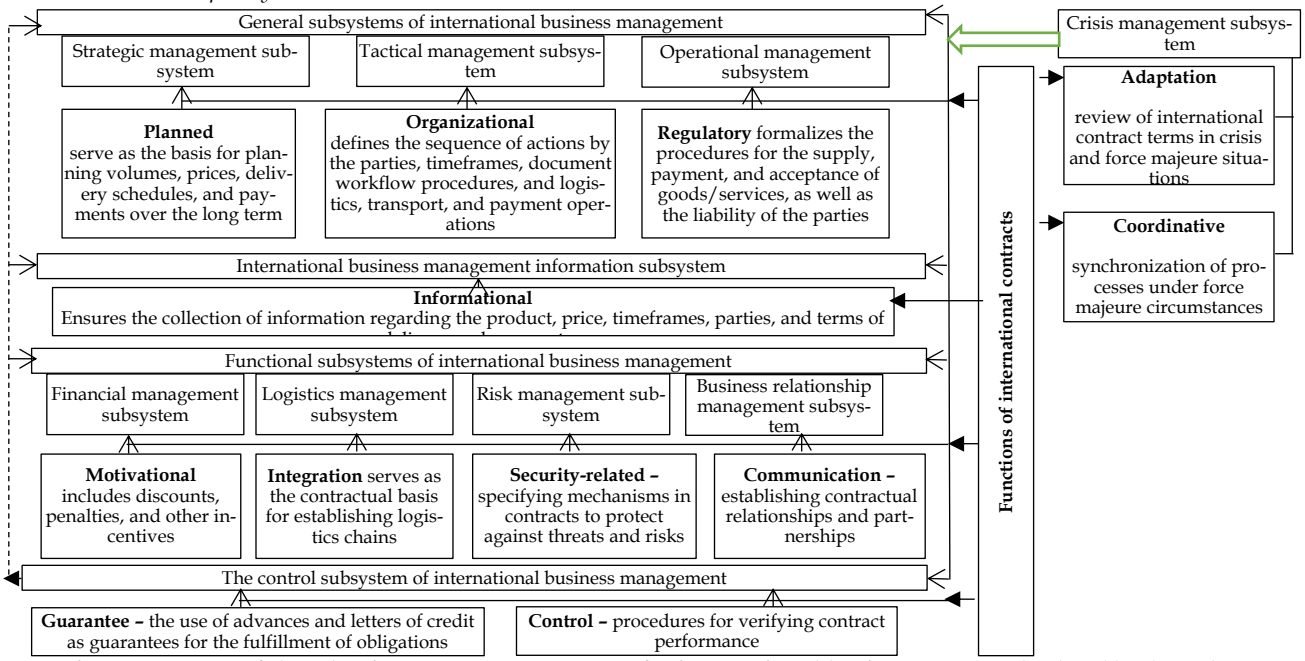

Fig. 1. Structure of the adaptive management system for international business. *Source: developed by the author*

The crisis management subsystem ensures the adaptability of the international business management system, and its mechanisms are activated under force majeure conditions. Table 3 presents directions for transforming contract management under wartime conditions.

Table 3

Directions for transforming contract management under wartime conditions

Functions of international contracts	Directions for transforming contract management under wartime conditions
Regulatory	Defining the allocation of liability in international contracts for breaches resulting from wartime circumstances
Organizational	Ensuring supply chain adaptability and alternative contract performance mechanisms during wartime
Planning	Implementing contract activity planning amidst volatility in demand, logistics, exchange rates, and resource availability
Coordinating	Facilitating the rapid coordination of changes to routes, timelines, and supply volumes necessitated by wartime risks
Adaptive	Adapting international business management subsystems to conditions of high uncertainty and wartime
Control	Implementing controls to monitor the timeliness of deliveries, payments, and obligation fulfillment amidst international business instability
Informational	Ensuring transparency in interactions and reducing information asymmetry between counterparties during the execution of international contracts
Communicative	Facilitating rapid communication regarding logistics chain adjustments, force majeure events, and other wartime risks
Guarantee	Ensuring the reliability of international operations despite rising risks of non-payment or failure to fulfill contractual obligations
Motivational	Establishing an incentive system that fosters adherence to deadlines and quality standards in contractual performance, notwithstanding business environment instability
Integrative	Focusing on the rapid integration of Ukrainian businesses into international production and logistics chains
Security-related	Ensuring enhanced security for international shipments amidst the numerous threats and challenges of wartime

Source: developed by the author

Thus, the structure of the adaptive international business management system comprises the following:

general management subsystems influenced by the planning, organizational, and regulatory functions of international contracts;

an information subsystem that facilitates information exchange with other subsystems;

functional subsystems influenced by the motivational, integrative, security, and communication functions of international contracts;

a control subsystem that implements the guarantee and control functions of international contracts;

a crisis management subsystem that performs the adaptive and coordination functions of international contracts.

Under wartime conditions, international business management transforms as each function of international contracts is implemented.

Conclusions and prospects for further research. Thus, the scientific novelty of this study lies in the following: the approach to establishing an adaptive management system for international business has been refined by treating international contracts as an integrated tool for coordinating and enhancing the efficiency of an enterprise's economic, logistical, financial, and trade operations, while also accounting for business environment transformations under wartime conditions. Future research in this area should focus on developing a mechanism for managing enterprises' international contractual activities.

Література.

1. ***Antràs, P., Helpman, E.*** Contractual Frictions and Global Sourcing. In *The Organization of Firms in a Global Economy*, edited by Elhanan Helpman, Verdie[r], and Marin. 2008. Cambridge, MA: Harvard University Press. P. 9–54. URL: https://antras.scholars.harvard.edu/publications/contractual-frictions-and-global-sourcing
2. ***Antràs, P.*** Contracts and Global Sourcing. *Global Production: Firms, Contracts, and Trade Structure*. Princeton University Press, 2015. P. 94–127. DOI: https://doi.org/10.23943/princeton/9780691168272.003.0004
3. ***Wever, M., Wognum, P. M., Trienekens, J. H., Omta, S. W. F.*** Supply Chain-Wide Consequences of Transaction Risks and Their Contractual Solutions: Towards an Extended Transaction Cost Economics Framework. *Journal of Supply Chain Management*. 2012. Vol. 48, No. 1. P. 73–91. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1745-493X.2011.03253.x
4. ***Sheikh, W., Miah, S. M. A. N., Hasan, M. T., Zitu, K. K., Hosain, J.*** Optimising international trade: the examination of Incoterms selection by exporters and importers. *Review of International Business and Strategy*. 2024. Vol. 34, No. 4. P. 562–583. DOI: https://doi.org/10.1108/RIBS-08-2023-0093
5. ***Ромащенко, Т. І., Ромащенко, К. М., Цокало, О. Л.*** Особливості міжнародних бізнес-контактів у воєнний час: приклад України. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Економічні науки*. 2025. Т. 29, № 2. С. 4–11. DOI: https://doi.org/10.31651/2076-5843-2025-2-4-11
6. ***Dikovska, I.*** Problems of Performance of Contractual Obligations Due to War Time. *Teisė*. 2023. Vol. 129. P. 85–107. DOI: https://doi.org/10.15388/Teise.2023.129.6
7. ***Дігтярьов, М. О.*** Законодавчі засади регулювання зовнішньоекономічних договорів (контрактів). *Наукові записки. Серія: Право*. 2024. № 16. С. 314–317. DOI: https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-16-314-317
8. ***Ходак, С. М.*** Вплив воєнних дій на виконання міжнародних комерційних контрактів (форс-мажор, істотна зміна обставин). *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Т. 1, № 92. С. 581–585. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.1.83

References.

1. ***Antràs, P., Helpman, E.*** (2008). Contractual Frictions and Global Sourcing. In *The Organization of Firms in a Global Economy*, edited by Elhanan Helpman, Verdie[r], and Marin. Cambridge, MA: Harvard University Press, pp. 9–54. URL: https://antras.scholars.harvard.edu/publications/contractual-frictions-and-global-sourcing
2. ***Antràs, P.*** (2015). Contracts and Global Sourcing. *Global Production: Firms, Contracts, and Trade Structure*. Princeton University Press, pp. 94–127. DOI: https://doi.org/10.23943/princeton/9780691168272.003.0004
3. ***Wever, M., Wognum, P. M., Trienekens, J. H., Omta, S. W. F.*** (2012). Supply Chain-Wide Consequences of Transaction Risks and Their Contractual Solutions: Towards an Extended Transaction Cost Economics Framework. *Journal of Supply Chain Management*, Vol. 48, No. 1, pp. 73–91. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1745-493X.2011.03253.x
4. ***Sheikh, W., Miah, S. M. A. N., Hasan, M. T., Zitu, K. K., Hosain, J.*** (2024). Optimising international trade: the examination of Incoterms selection by exporters and importers. *Review of International Business and Strategy*, Vol. 34, No. 4, pp. 562–583. DOI: https://doi.org/10.1108/RIBS-08-2023-0093
5. ***Romashchenko, T. I., Romashchenko, K. M., Tsokalo, O. L.*** (2025). Osoblyvosti mizhnarodnykh biznes-kontaktiv u voiennyi chas: pryklad Ukrainy [Features of international business contacts during wartime: the case of Ukraine]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Ekonomichni nauky* [Bulletin of Cherkasy National University named after Bohdan Khmelnytskyi. Economic Sciences], Vol. 29, No. 2, pp. 4–11. DOI: https://doi.org/10.31651/2076-5843-2025-2-4-11
6. ***Dikovska, I.*** (2023). Problems of Performance of Contractual Obligations Due to War Time. *Teisė*, Vol. 129, pp. 85–107. DOI: https://doi.org/10.15388/Teise.2023.129.6
7. ***Dihtiarov, M. O.*** (2024). Zakonodavchi zasady rehuliuvannia zovnishnoekonomichnykh dohovoriv (kontraktiv) [Legislative principles of regulation of foreign economic agreements (contracts)]. *Naukovi zapysky. Seriia: Pravo* [Scientific Notes. Series: Law], No. 16, pp. 314–317. DOI: https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-16-314-317

8. ***Khodak, S. M.*** (2025). Vplyv voiennykh dii na vykonannia mizhnarodnykh komertsiinykh kontraktiv (fors-mazhor, istotna zmina obstavyn) [Impact of hostilities on the performance of international commercial contracts (force majeure, fundamental change of circumstances)]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Pravo* [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law], Vol. 1, No. 92, pp. 581–585. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.1.83

Abstract.

Мішин О.Ю. Роль міжнародних контрактів в системі управління міжнародним бізнесом в українських реаліях воєнного часу.

Мета статті полягає в уточненні теоретичних засад та обґрунтуванні підходу до укладання міжнародних контрактів як інструмента управління міжнародним бізнесом в умовах воєнного часу. У дослідженні використано такі методи: метод логічного аналізу та узагальнення, методи групування та порівняння. Проаналізовано наявні підходи до укладання та реалізації міжнародних контрактів. Обґрунтуйте роль міжнародних контрактів у системі управління міжнародним бізнесом. Систематизовано особливості укладання міжнародних контрактів в Україні в умовах воєнного стану. Розкрито зміст функцій міжнародних контрактів, серед яких виділено: планову, організаційну, регулюючу, інформаційну, мотиваційну, інтеграційну, безпекову, комунікаційну, координаційну, адаптаційну, гарантійну та контрольну. Визначено структуру системи адаптивного управління міжнародним бізнесом із виокремленням таких підсистем: підсистема стратегічного управління; підсистема тактичного управління; інформаційна підсистема управління; підсистема фінансового управління; підсистема логістичного управління; підсистема управління ризиками; підсистема управління міжнародними бізнес-відносинами; операційна підсистема управління; підсистема антикризового управління; підсистема контролю. Обґрунтуйте напрями трансформації контрактного управління в умовах воєнного часу. Науковою новизною дослідження є уточнення підходу до формування системи адаптивного управління міжнародним бізнесом шляхом розгляду міжнародних контрактів як інтегрованого інструмента координації та підвищення ефективності економічних, логістичних, фінансових і торговельних операцій підприємства, а також врахування трансформацій бізнес-середовища в умовах воєнного часу. Перспектива подальших наукових досліджень у цьому напрямі полягає в розробленні механізму управління міжнародною контрактною діяльністю підприємств.

Ключові слова: *міжнародний бізнес, міжнародні контракти, управління, управління міжнародним бізнесом, система адаптивного управління міжнародним бізнесом.*

Стаття надійшла до редакції / Received 02.10.2026 Прийнята до друку / Accepted 20.10.2026 Опубліковано/ Published 05.11.2026

Бібліографічний опис статті:

Мішин О.Ю. Роль міжнародних контрактів в системі управління міжнародним бізнесом в українських реаліях воєнного часу. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2026. № 5. С. 170-174.

Mishyn O. The role of international contracts in the international business management system within the context of wartime Ukraine. Actual problems of innovative economy and law. 2026. No. 5, pp. 170-174.

УДК: 316.422:316.4.063.3:330.341.211.1:332.135:608; JEL Classification: D 10, G 20, G 24, F 21
DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-5-38

МОЗИЛЬ Василь Богданович, аспірант кафедри фінансів Національного університету «Львівська політехніка», https://orcid.org/0009-0001-1155-1065

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ: ІННОВАЦІЙНИЙ ТА ГАРМОНІЙНИЙ ПІДХІД

Мозиль В.Б. Сучасні стратегії фінансування розвитку підприємств: інноваційний та гармонійний підхід.

У статті досліджено питання фінансового розвитку підприємств на основі інноваційного та гармонійного підходів. Зазначено, що основною тенденцією розвитку фінансової структури підприємств є використання фінансових технологій, які прискорюють процес залучення інвестицій і підвищують прозорість фінансових операцій. Досліджено один із новітніх інструментів цифрової трансформації фінансового сектору, а саме токенізацію реальних активів. Визначено, що цей механізм надає доступ до новітніх інвестиційних можливостей, які дозволяють підприємству переводити власні активи в цифрову площину та торгувати ними на відповідних ринках, щоб залучити додаткове фінансування. Вивчено питання ESG-фінансування, яке передбачає інтеграцію екологічних, соціальних та управлінських критеріїв у процес ухвалення інвестиційних і фінансових рішень. Встановлено, що впровадження ESG-принципів дає змогу залучати фінансові ресурси через спеціалізовані механізми сталого фінансування, а саме: зелені облігації, соціальні облігації, облігації сталого розвитку, ESG-кредити та інвестиції спеціалізованих ESG-фондів. Розглянуто напрям цифрової трансформації фінансового менеджменту, який передбачає впровадження технологій штучного інтелекту та машинного навчання, що має полегшити робочі процеси суб'єктів підприємницької діяльності та покращити аналітичні процеси й ефективність ухвалення рішень. Досліджено питання краудфандингу та венчурного капіталу, як інноваційних механізмів залучення коштів від інвесторів за допомогою спеціалізованих онлайн-ресурсів на різних рівнях існування підприємства.

Ключові слова: *підприємства, фінансування, стратегії, ESG-фінансування, діджиталізація, токенізація, краудфандинг, венчурний капітал, розвиток.*

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© *МОЗИЛЬ Василь Богданович,* 2026

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасних умовах ведення господарської діяльності підприємствами виходить за рамки використання власного капіталу та залучення кредитних ресурсів фінансових установ. Глобалізація фінансових ринків, активний розвиток цифрових технологій, посилення конкуренції і необхідність адаптації бізнесу до швидких змін зовнішнього середовища сприяють появі нових інструментів залучення фінансових ресурсів. Якщо раніше основними джерелами інвестицій були нерозподілений прибуток, банківські кредити та випуск корпоративних цінних паперів, то сьогодні підприємства дедалі частіше використовують альтернативні фінансові механізми, які забезпечують більшу гнучкість, доступність і ефективність фінансування. Серед таких інструментів особливого поширення набули венчурний капітал, краудфандингові платформи, краудлендинг, факторингові операції, фінансування через інвестиційні фонди, зелені облігації та цифрові фінансові активи. Водночас сучасні тенденції свідчать про поступове зміщення акцентів від одноосібного використання окремих фінансових інструментів до комплексного формування багатокомпонентних систем фінансування, здатних забезпечити фінансову стійкість підприємства в умовах невизначеності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання формування сучасних стратегій фінансування розвитку підприємств розглядається у кількох взаємопов'язаних наукових напрямах. Так, І. Бланк досліджує теоретичні та прикладні аспекти фінансового менеджменту підприємств, акцентуючи увагу на управлінні капіталом, інвестиційній діяльності та фінансовій стратегії як основі довгострокового розвитку підприємства [1]. Є. Брігхем та М. Ерхардт розкривають особливості формування структури капіталу, оцінювання інвестиційних проєктів та механізми залучення фінансових ресурсів у сучасних умовах розвитку бізнесу [2]. А. Дамодаран значну увагу приділяє оцінюванню вартості бізнесу та інвестиційним рішенням, які є важливими складовими стратегічного фінансування підприємств [3]. Дж. Ван Хорн та Дж. Вахович розглядають фінансове планування як інструмент забезпечення стабільності та конкурентоспроможності суб'єктів господарювання [4].

Окремий напрям досліджень присвячений цифровій трансформації фінансів та використанню фінансових технологій. К. Шваб обґрунтовує вплив цифрових технологій на трансформацію бізнес-моделей підприємств та появу нових фінансових інструментів в умовах